

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАШК НЕДЕЉНО ЈЕДАН КУП
ЦЕНА ЗА СРБИЈУ :

на годину	6 дин.
за пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 16. Септембра 1890.

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Претплату ваља слати упутницом на општин-
ски суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

ОБЗНАНА

У последње време дешавало се да поједини грађани уносе у варош месо од стоке која се коље у околини Београда, ван варошкога рејона.

Правилима о слободном клању и продавању меса, забрањено је клати стоку на другим местима сем кланице, а по закону не сме се продавати месо које није прегледао дипломисани марвени лекар и нашао да је здраво и за употребу нешкодљиво.

Према томе јавља се грађанству и овим путем, да ће се сваки онај, који буде уносио месо у варош, од стоке заклане у околини, сматрати за кријумчара и као такав казнити по закону.

Од суда општине вароши Београда 10. Септ 1890. АВ. 1912.

ОБЈАВА

У свези наредбе ове Управе од 24. и 31. пр. месеца и 3. Септембра тек. године бр 11695, 11696 и 12085 и на основу претписа Господина Министра војеног од 27 Септембра тек. год. ЕБр. 71, 72 и 73. позвани обвезници брдског артиљер. пука допунске батерије као и стока, имају предстати непремјено команди у горњем граду у место 22-ог, 23-ег тек. мес. на конак, гди ће се 24-ог изјутра позив и преглед учинити а за тим железницом до Крагујевца пренети.

II.

Сви резервисти коњичке бригаде позвати за 18 тек. мес. имају се неизоставно јавити команди 20. тек. месеца тако, како ће се 21. истог извршити прозив и смотра над коњима у доњем граду а затим жељезницом до Ђуприје као одређено место вежбања пренети.

III.

Обвезници коњаници I позива, храниће се за све време вежбања из казана, а за стоку примаће из просријант сла-галишта и учињени издатак наплатиће се од дотичних општина.

Свима онима који би хтели да себе и своју стоку издржавају о своме трошку, дозвољава се.

IV.

Ресервисти који се позивају на вежбу. 22 и 25. тек. мес. понеће собом и војничку исправу, јер су исте од преке потребе.

Све остало што је горњим наређењима ове Управе грађанству објављено остаје у важности.

Од Управе Вароши Београда 9-ог Септембра 1890 год. Вр. 12.798, 12.769, 12.861 и 12.862 у Ве-ограду.

Рад општинског одбора.

XLVIII. ванредни састанак

12. Септембра 1890.

I.

Пре дневнога реда прочитан је и примљен записник одлука из седнице од 3. ов. м.

II.

Грађевинско одељење реферирало да је по налогу председништва обустављен рад на одкопавању балканске улице. Личном оценом ситуације и нивелационих планова, председник општине нашао је да је према важности балканске улице и превеликом саобраћају у њој, потребно да пад буде што блажији. А почем је план за нивелацију те улице већ усвојен и од највише власти, Одбор би имао одредити нарочиту комисију да још једном сада, када је откопавање у једном делу извршено, изађе на лице места и оцени да ли неће бити недовољно откопавање, ако се оно изврши онако како је планом нивелације предвиђено, и да према томе даде своје мишљење Одбору.

Усвајајући мишљење председништва, Одбор је изабрао у комисију г. Косту Главинића (или ако он не може — Милоша Дамњановића) А. Штока, Р. Драговића, Миј. Цветковића, с тим, да се и оп. инжињ. комисији придружи. Комисија да изврши свој задатак одмах а извештај да поднесе првој седници, како би се даљи рад могао придружити што пре.

III.

Грађевинско одељење реферирало да на лицитације, које су биле расписане за калдрисање „д. јованове“, „писарске“ и „Југовићеве“ улице, није дошао ни један лицилант. Узрок томе налази да је тај, што због раније предузетих овогодишњих радова, предузимачи немају ни камена ни довољно радне снаге, да би по обичну цену посла могли и ове улице свршити на време.

Примајући ово к знању, Одбор одобрава: да Суд може у режији општине наградити калдрму у реченим улицама, на основу одлука које су о томе донесене, и то чим се сврше радови које данас грађев одељење у режији општине ради.

IV.

По саслушању извештаја о држаној лицитацији за годишњу набавку хране, која је потребна за стоку пожарне чете (СБр. 14854) као и понуда (СБр. 14829 и СБр. 14866) добивених после лицитације — одлучено да се за време од 1. Новем. ове до 31. Дек. 1891. уступи:

а) набавка 130.960 килогр. сена, под условима лиценције, Драгомиру Марковићу трг. из Обреновица, и то по 5 динара од 100 килограма;

б) набавка 20.000 килгр. јечма Ђорђу Николићу трг. из Београда, под условом лиценције, по 10.58 дин. од 100 килгр., и

в) набавка зоби 23.200 килгр. под условом лиценције а цени 12.50 дин. од 100 килгр.

V.

Председништво саопштава да је водоводна надзорна комисија о стечају за грађење два водоводна резервоара поднела овај извештај:

„На по други пут расписани стечај за грађење два резервоара, за предстојеће водоводе из Билбилдера и мокрог дуга, поднете су три понуде и то:

1., Понуда од Марчинија и Пихлера предузимача;

2., Понуда од Пере А. Јовановића заступника београдске фабрике цемента, и

3., Франца Неквасила, предузимача.

Пошто је комисија прегледала све три понуде и сравнила поднете цене за поједине радове, нашла је, да би израда једног резервоара по ценама:

1., Марчинија и Пихлера коштала, дин.: 9530,74.

2., Пере А. Јовановића „ „ 8936,50.

3., Франца Неквасила „ „ 8820,10.

Како је понуда Франца Неквасила од свију поднетих најјефтинија, а сем тога и 33 од сто јефтинија од предрачунске суме, то је комисија мишљења, да треба усвојити понуду Франца Неквасила и предати му у израду оба резервоара по ценама наведеним у његовој понуди.

Извештавајући о овоме суд, комисији је част замолити га, да одобри овај предлог комисије, и да што пре о томе извести управу водовода, како би се са предузимачем могао уговор закључити и одмах раду приступити.

Према овоме извештају (АБр. 1898) и сагласности Суда општ. са мишљењем комисије, Одбор одобрава: да се грађење два резервоара водоводна уступи Ф. Неквасилу по цену 8820. дин за један а под условима, како водоводна управа предрачуном и планом буде предвидела.

VI.

Председништво подноси други извештај водоводне комисије, о стечају за грађење службене зграде на извору новог водовода, који гласи:

„На по други пут расписани стечај, за грађење службене зграде за нов водовод код белих вода, поднете су три понуде и то:

1., Од Дамјана Спасића предузимача.

2., Од Антона Чиголе предузимача, и

3., Франца Неквасила.

Пошто је комисија сравнила цене за поједине радове, у свима трима понудама, нађено је, да би израда целе зграде по ценама:

1., Дамјана Спасића коштала дин. 33795,38.

2. Антона Чиголе коштала дин. 29790,00 и 3. Франца Неквасила коштала дин. 27542,55.

Према овоме је од свију поднетих понуда најјефтинија Ф. Неквасила. Ну како је и она само за 81,75 дин. јефтинија од предрачуна, и како се из поднете понуде види, да многе позиције у предрачуну није разумео, и с тога на многим местима као и остали понуђачи, оставио непопуњене цене, то је комисија мишљења, да се понуда Неквасилова, као најјефтинија, у начелу усвоји, и да се у исто доба комисија овласти, да са Неквасилом преговара о ценама за позиције, које није разумео а евентуално и да о проговорима извести Суд општински, како би се за тим могла донети дефинитивна одлука и учинити погодба са Неквасилом.

Извештајући о овоме Суд, комисија моли, да Суд, ускори са решењем овог питања, како би се још у току овог месеца погодба закључити могла, и грађевина отпочела издати.

По саслушању овога извешћа (АБр. 1899), Одбор је одобрио да се по мишљењу комисије поступи и понуда Ф. Неквасила начелно усвоји, како је у извештају предложено.

VII.

Према реферату рачуноводства (АБр. 1918) одлучено: да се повишица накнаде учитељима за стан и сгрев рачуна од 1. Јануара ове године на тако и изда на основу одлуке (АБр. 164) од 14 фебр. т. г.

Сума од 320 динара, која недостаје у суцетској позицији, за ову годину одређеној на накнаде учитељима за стан и сгрев, да се изда из партије на непредвиђене потребе.

VIII.

Према писму одбора цркве вазнесенске (АБр. 1881) и молби члани одбора А Савића (АБр. 1911) уважене су оставке члановима одбора г. г. Николи Бошковићу, Ристи Петровићу, Кости Теодосијевићу, Јови Христићу и Алекси Савићу а на њихова су места изабрани за чланове одбора цркве вазнесенске: Јеремија Миливојевић, Јован Обрадовић, Јеврем Главинић и Јоце Шандоровић.

IX.

Према реферату председништва решено: да се члан одбора цркве Св. Марка Коста Влјатовић ослободи од те дужности а не његово место да дође г. Никола Трифуновић свештеник.

X.

По саслушању молбе г-ђе Анке удове Стојиљковића, решено: да јој се из општинске касе а партије за помагање сиротиње издаје за четири месеца по 60 дин. помоћи да би могла изучити бабичлук, с тим да се после тога деци њеној не издаје више издржање које примају из општинске касе.

XI.

Председништво напомиње да је на дневном реду избор комисије којој би са имало поверити да према плановима регулације и предлозима о изменама које је учинила регулациона комисија, даде одбору мишљење како да се поступи, те де одбор према томе донесе одлуке и за тим на одобрење надзорној власти поднесу планови целокупне регулације.

Слажући се са мишљењем председништва, Одбор је изабрао за чланове ове комисије г. г. М. Ј. Марковића, К. Д. Главинића, Др. М. Т. Лeko, Миј. Цветковића, Мишу Николића, Ст. Чађевића, М. Велизарића, А. Одавића, М. Капетановића, А. Штока и из квартова: М. Терзибашића Миј. Јанковића, Р. Драговића, Љубу Јовановића и Н. Р. Поповића.

О Д Р Ж А В А Њ Е Ч И С Т О Ћ Е ПО УЛИЦАМА ВАРОШКИМ

(СВРШЕТАК)

II). Конструкција и величина кола за извожење ђубрета.

За извожење ђубрета кућевног и са улица готово се још искључиво употребљују отворена кола, под условом да не буду претоварена нити да из њих може ђубре за време транспорта испадати.

Ну, у многим варошима примећено је, да при сувом времену, или са ветром, ветар истерује ђубре из кола, а при кишовитом времену, кад је ђубре са улица још жито, испљускује исто из кола, те тако у оба случаја понова ђубри улице. —

Једино у Берлину и Хамбургу има прописа за затворена кола. Тако, у Берлину је прописано да су кола за два коња, на федерима, са запремином од два кубна метра, заклопцем, који добро затвара, да су нумерисана и да се увек чисто држе.

У *Хамбургу* су прописи слични.

У *Хајделбергу* су проба ради, начињена једна кола од два и по куб. метра запремине. Заклопац је из три дела од којих се два дела отклапају на десну, а један на леву страну.

У новије доба, у Берлину се почињу уводити гвоздена затворена кола од 4 кубна метра садржине, уместо дрвених.

У *Франкфурту* и *Штутгарту* имају кола (отворена) запремину од 3 кубна метра а једна таква кола коштају 600 марака.

У *Штрасбургу* су кола са једним коњем и запремином од 1,3 куб. м. Коштају 336 марака.

У *Минхену* су кола са запремином од 2 куб. мет. и коштају 700—800 марака.

Као што се из овога види, питање о конструкцији, облику, величини и коштању кола још је не решено.

Ј.) Суделовање трамваја у трошковима за чишћење улица.

У *Ахену*, друштво трамвајско плаћа годишње за сваки метар дужине трамвајске пруге 0.50 динара, за рачун одржавања калдрме; а за чишћење улица не плаћа ништа.

У *Карлсруху* плаћа друштво општини 2000 марака

У свима осталим варошима, чишћење трамвајске пруге, врши само друштво трамвајско.

К.) Поливање улица.

У *Ахену*, *Берлину*, *Бремену*, *Бреслави*, *Каселу*, *Дрезди*, *Диселдорфу*, *Франкфурту*, *ХанOVERу*, *Хајделбергу*, *Карлсруху*, *Келну*, *Лајпцигу*, *Нирнбергу* и *Штрасбургу*, врши се поливање са бурадима на колима, јер је, вели се, боље и јевтиније.

У *Хамбургу* пак је допуштено поливање бурадима, већ се искључиво непосредно поливају улице из хидраната, помоћу цеви од гуме.

У *Берлину*, *Нирнбергу* и *Бремену*, врши се поливање улица под акорд. Тако у Берлину закључен је уговор на 5 год и општини плаћа годишње 148.500 марака, и поред тога даје 130 кола за поливање, од којих су 70 са 1500 литара а 28 са 1250 литара. По истеку уговора предузимач враћа општини кола у добром стању.

Франкфурт има у своме годишњем буџету, за поливање улица до 42.000 динара.

Лајпциг троши за поливање улица годишње до 93000 динара.

Мајнц, до 16000 динара.

Штрасбург, до 75000 динара.

Штутгарт, до 12500

* * *

Као што се из овог кратког извода види, питање о одржавању чистоће по улицама није ни у већим варошима на западу решено баш на сасвим задовољавајући начин.

По нашем мишљењу, много боље у сваком погледу би било, кад би чишћење улица заједно са тротоарима вршила општина, било у режији, било под акорд, и на рачун тога, од дотичних сопственика кућа, наплаћивала извесну таксу. Тиме би се пре свега избегла она вечита кубура, коју становништво поред осталог, има са млађима услед чишћења улица; за тим би се чишћење свугди редовно и боље вршило, дакле већа чистоћа била, предпостављајући наравно, да општина има довољно воде на расположењу, како за поливање за време чишћења, тако и за поливање улица у опште.

Како ће Београд кроз годину две, добити свој водовод, то ће се и питање о одржавању чистоће улица моћи тек онда решити у овом или оном правцу али би свакојачко требало још сад приступити проучавању овог питања.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Ради знања. У овоме броју доносимо обзнану општ. Суда да ће сваки онај бити кажњен као кријумчар који буде у варош доносио месо од стокe заклане у околини. Клање у Београду допуштено је само на кланици општинској, а законом је забрањено да се протура месо које није прегледао марвени лекар и нашао за здраво.

Регулација. Питање о изменама регулацијоних линија у колико се буде нашло да ће измене пре или доцније бити неминовне, захтева да се довољно размисли, и пре решења, којим ће регулациони планови бити дефинитивно утврђени, свестрано оцени и прими оно, што је најкорисније.

С тога је општ. одбор у последњој седници изабрао већу комисију, од стручњака и грађана из свију крајева вароши, и ставио јој у задатак: да узме у оцену предлоге регулационе комисије (чије смо записнике предали јавности) и да према њима и плановима ситуације даде своје мишљење.

Комисија ова примаће на оцену и мишљења зналаца из грађанства ако их у скоро добије.

У првој седници. Специјални претрес правила о слободномe клању одложен је услед одлуке одборске којом је било усвојено да се такса на свињско месо за неко време не наплаћује.

Тај рад продужиће се у првој седници у којој ће се и таксе дефинитивно утврдити.

Није потребно. Овлашћени смо јавити да је престала потреба да пашчад носи корпе, према чему је и наредба општинскога Суда, која о томе постоји, обустављена. Раније ово је било објављено и преко добоша.

ИЗ СТРАНИХ ОПШТИНА

Лондонски трамвај У последње време све се већма и на све стране чине покушаји да се и при трамвајима за моторну снагу употреби електрицитет, као најпробитачнији. Последње, усавршене проба, чињене су недавно у Лондону, у коме трамвај има свој прави значај, па се показало преко очекивања да ће електрицитет добити првенство над другим врстама моторне снаге, као што су пара, збивени ваздух и т. д.

Што је главно, заустављање кола трамвајских удешено је тако, да се то може вршити сваког тренутка и без икаквог потреса, а могу се употребити и обична трамвајска кола са додатком потребних акумулатора. Држи се за сигурно, да ће, лондонско трамвајско друштво ускоро применити искључно електрицитет за трамвај, почем ће се на тај начин тамо годишње штедити преко 600.000 динара, колико се више данас троши, кад се на трамвајску службу употребљује посве дневно 5000 коња. Електрична моторна снага имаће нај парном и то преимућство, што парни трамвај по иоле ужим улицама производи толико дима колико се не може подносити.

Осветљење у Бостону. С правом се Бостон може да хвали особитим уређењима, за којима ће дуго још жудети многи други уређени градови. О новој установи, централном грејању свих до

мова, јавили смо недавно а данас бележимо да ће се у Бостону ускоро завести и механичко централно паљење и гашење свију светилника грађевних. Инспектор осветљења у Бостону, г. Ален, измислио је нарочити апарат, са којим ће сви светилници градски моћи угасити и угасити у истом часу.

— У сваком светилнику удесиће се две справе, једна на форму часовника а друга снабдевена са 400 капсули. Чим сказаљка прве справе дође на обележје кад треба светилник угасити један мали чекић удара капсулу, запали је а у исто доба отвори се и славина гаса, који се такође од капсуле запаљује. На исти такав начин врши се и гашење светилника. Справа је удешена тако, да садржи и разлику не само за разна доба године, него и за саме месечеве мене, по календару. Сав ће труд бити у томе, да један светилничар сваких 8 дана навије федер справе, а капсуле трају читаву годину. Справа је удешена у стаклету а механизам је прост и сигуран да се не може лако кварити. Г. Ален је израчунао да ће се оваким начином осветљивања моћи годишње уштедети до 60.000 долара на 10.000 фењера, дакле на сваком по 6 долара.

А „фењерије“? — Сироти они, тражиће на другом послу, кору хлеба, јер ето свуда не мисле тако да за љубав „фењерија“, — да би они имали хлеба — треба остати при примитивном осветљивању.

РАЗНЕ БЕЛЕШКЕ

Железнице. Статистика је израчунала да је дужина железничке пруге у целој свету порасла од 1884 до 1888. г. са 102.899 километара, тако да је почетком 1889 свеколика дужина светске железнице износила 577.771 километ. што представља 14 дужина екуатора или више од половину средње даљине месеца од земље. Овом наглом напредовању железнице највише је допринела Америка а нарочито њене северне држ. Европа је придала за то време 24.419 км. а од европ. државе на Француску долази 4048 и на Немачку 4047 килом. Иза њих долазе Русија и Аустро-угарска. У Италији је такође напредак железнице био знатан, докле на Енглеску пада најмање.

У погледу дужине железничких пруга према величини површине разних држава, у првој линији долази индустријска Белгија, затим краљевина Саксонска, Енглеска, Елзас, Лотрингија. Обзиром на насељеност према дужини, на првом је месту Шведска; затим Швајцарска, Данска и Француска.

О Филоксери. У својој новој књизи: „Лоза и њени паразити“ чувени француски енолог Пол. Серес тврди да се прва зараза у бордовским виноградима појавила око половине XV столећа. Безброј буба у свакоме чокоту, умножи се за кратко време толико, да потамани читаве винограде. Прво средство (али на жалост без успеха) беху: литије и молествија Богу да спасе виноград од напасти. Кад литије и молествија не помогше виноградације се дагише крајњег средства: уништавања заражених винограда, после чега сејаху за дуго време кукуруз. На тај начин за 50 година угину сасма отака бубица, те се могаше по ново на место кукуруза садити винова лоза.

Та буба, коју другим именом тада не зваху, угину при крају истог века, да се у наше доба поново јави и — добије име „Филоксера“.

СТЕЧАЈИ ВОДОВОДНЕ УПРАВЕ

I.

Управа водовода расписује овим стечај за набавку потребних ливених цеви са припадајућим деловима како за довод воде од Белих вода до вароши, тако и за целу мрежу цеви по вароши.

Писмене понуде треба слати управи водовода у запечатеном писму најдаље до 15. Октобра т. г. 6 сати увече са назначењем на куверти: „Понуда за ливене цеви и потребне делове.“

Општи и специјални услови за ову набавку могу се у свако доба добити код потписане управе, која је готова давати на захтевање објашњена односно ову набавку.

Београд
8. Септембра 1890.
Бр. 180.

Управа за грађење
београдског водовода.

Управи водовода потребно је 1000 до 1200 метара дужине малих већ употребљаваних шина од 4,5 до 6 кгр. тежине 1 метар дужине, а тако исто 6 комада кола (Rollwagen) за узан коловоз. Они који би имали такве шине и кола на продају, нека се са назначењем цене пријаве писмено Управи водовода најдаље до 20. т. м.

Београд
9 Септембра 1890.
Бр. 181..

Управа за грађење
водовода београдског.

Разне општинске лицитације

22. септембра

Аренда акциса механског — пред Пандиловом кафаном.

18. Септембра.

Оправка општинских возова — у рачуноводству.

Грађевинске лицитације

I.

На дан 17. тек. мес. од 2—5 сати после подне држаће се у грађевинском одељењу Суда општине вар. Београда усмена липитација за откопавање земље до нове нивелете у Которској улици.

Кауција полаже се при лицитацији у 400 динара у готовом новцу или у државним папирима.

Ближи услови и план попречних профила могу се видети у грађевинском одељењу сваког радног дана у време канцеларијско и при лицитацији.

Од стране Суда општине вар. Београда, ГБр. 2200. 7. Септембра 1890. год. у Београду.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

Од 7. до 13. Септембра закључно ишло је преко општинских кантара:

ТЕЖИНА	Ч е г а	100 к. просечна цена	ТЕЖИНА	Ч е г а	100 кгр. просечна цена
КИЛОГР.		дин.	КИЛОГР.		дин.
	Брашна пшенич.	—	1.000	Сламе	2—
	Брашна кукуруз.	—	375	Меда	45—
253.583	Пшенице . . .	11-30	796	Џајмака . . .	120—
105.499	Кукуруза . . .	14-8	5239	Разне зелени	13—
12.763	Ражи	10—	1083	Сира	70—
	Сочива	—	—	Лоја нетопљена	80—
27.156	Јечма нова . .	9-50	180	Масти	110—
97.658	Овса	11—		Длаке говеђе.	14—
977	Проса	8—	622	Бумура дрвена	9—
5773	Пасуља	27—		Разне зелени	—
7628	Кромпира нова	5-50	52 750	Свиња дебелих	77—
	Арпаџика . . .	20—	10 000	Угљена камена	—
11707	Црна лука . .	5—		Воћа разна . .	15—
56	Бела лука . . .	30—	82.610	Креча	3—
2150	Ораја	18—	14.262	Вина црна . .	27—
19.094	Грожђа	18—	30335	Дрвен разне . .	—
	Воћа разна . .	15—	5279	Ракије шљ. меке	38—
18.136	Шљива сирових	12—	20.000	Цемент	—
333.689	Шљива сувих	45—		Кулуса кисела	20—
500 522	Пекмеца . . .	38—	52 200	Камена проста	—
60.380	Сена	4—		Месинга стара	65—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.